

Istotako so bila zaplenjena v isti številki sledeče novice:

Demokratske uredbe in priredbe.

Povodim prihoda princ-regenta v Ljubljano se je zopet pokazala hitrost naših meščanskih strank. Ljudje kar teknuje, v bizantizmu in lov za odlikovanji je neprekosljiv. Slovenska birokracija je uvela zopet frake in cilindre, čeprav jih je odpravil že ves svet. Policija in društvo hišnih posestnikov izdajo predpise glede okrasitve hiš in oken. Mestni inženirji so se zbudili iz večletnega spanja in se izborno kvalifikujejo pri postavljanju mlajev. Postavljajo delavci mlaj in vpeljejo „ho-ruk“, inženir kriči in se krega, ker po njegovem stvar ne gre prav. „Pejno to luči!“ mu pravi delavec, ki vzdiguje deblo. „sem že več mlajev postavil, ko ste jih Vi videli!“ Greš dalje po Dunajski cesti. K Vam pristopi mož in ponuja za sobotno popoldne na prodaj eno okno v svojem staovanju, kjer se bo sprevod dobro videl. Mož je skromen — samo 500 K — bi zahteval za to. Takoj poleg stoji debeli krečmar z belim predpasnikom in se krega nad hlapcem, ki nekaj žge po starinskih veznih vratih, kakor bi nekaj ugonabljaj po razpokinah lesenih vrat. Županovi ljudje hodijo in ukazujejo po mestu, kaj je vse treba osnažiti in odstraniti. Zlasti strogi so pri vsem, kar je najmanjše spominja na Avstrijo in njene čase. Namreč glede tistega, kar se vidi. Justična palača se zaljša z zelenjem, vsa nova je. V njej pa sodijo sodniki, ki so sodili že nekdanj. Ali bi ne kazalo poklicati še Elsnierja nazaj? Glede sprejema je urejeno vse zelo natančno. Najpreje zastopniki militarizma, potem cerkvena gospodstva, potem birokracija. Za temi pride na vrsto šele avtonomija — ubogi župan! — potem ljudstvo. Srbija je nekoliko demokratska, dinastija tam ni to, kar so bili Habsburgovci, ampak stremi, da se kolikor mogoče približa ljudstvu. Srbska dinastija se ponosa z demokratskimi običaji in seljak sme, če hoče, stisniti roko „stricu Petru“. Mislimo, da naši bizantinci Aleksandru ne bodo napravili velikega veselja s svojim aranžiranjem. Vse preveč tiči v njem — stare Avstrije. Še več kot Avstrija je. Nas pušča vse to hladno. Kot socialisti smo eo ipso republikanci. Več na se hočemo pomeniti s klerikalci, liberalci in drugimi, ko minejo slavnosti. (Konec jutri.)

VII. zlet vsesokolski.

Praga, 29. junija 1920.

V češkem sokolstvu — poka! Buržoazija bi rada prikazala, da so velepele slavnosti sokolske — kri zilhoje krvi. Socialno-demokratsko delavstvo sicer nima s „Sokoli“ nič skupnega; ono ima svoje delavske telovadne enote, ki so se pred 20 leti odcepile od sokolskih in danes že presegajo skoro v vsakem oziru sokolska društva. Delavske telovadne jednote štejejo danes mnogo nad 50 tisoč telovadcev! Duh telovadnih delavskih jednot je eden — napolnje jih ena velika ideja, in ta je — socializem. Misel samostojnih delavskih telovadnih jednot je zmagovalno po poti naprej in naprej. Delavska mladost se jih je oklenila z vsem srcem in vso dušo. Med Sokoli in delavskimi telovadci tudi ni več nikakih nasprotij, ker je že več kot letanje: delavec, razredno organiziran, spada v delavsko telovadno jednoto, drugi med — Sokole.

Sokolstvo češko je res na visoki stopinji; njegovi telovadni uspehi so prvovrstni. Tudi delavske telovadne jednote prisostvujejo vedno z velikim

zanimanjem telovadnim vajam Sokolstva. Ali med Sokolstvom poka, ker izrablja buržoazija Sokole za svoje svrhe.

Te dni je izšla v narodno-socialnem dnevniku „Česke Slovo“ oficalna izjava tajništva mladine češke socialistične stranke, ki pravi, da ne bo več trpelo, da bi buržoazija njih delavske telovadce pokazovala svetu kot svoje in z njimi — paradirala, kajti večina telovadcev med Sokoli je — članov češke socialistične stranke.

Dejstvo je, da bi brez tistih malih uradnikov, odvetniških pisarjev in sollicitatorjev in raznih trgovskih pomočnikov, učiteljev itd., ki so ostali še v vrstah češke socialistične (bivše narodno-socialne stranke) — Sokolov-telovadcev skoro ne bilo več. Te dni smo pri sprejemanju videli nositi na čelu treh sokolskih žup že — rdeče zastave...

Težnje, ki jih imajo buržoazni češki listi, ki gredo za tem, da bi javnost nahujskali do vsesokolskih slavnosti, proti socialni demokraciji, so evidentne. Tako so se napoprejširila poročila, da hočejo „boljševiki“ (pod tem se misli seveda na socialne demokrate) zažgati tribune na telovadnem prostoru. Priridelci so že odredili vse mogoče varnostne naprave. Razume se, da je bilo vse to izmišljeno, ker delavski telovadci imajo precej interesa in zanimanja za telovadne igre vsesokolskega zleta, kar hočejo drugo leto prirediti na letenskem Stadionu svojih olimpijcev...

Dalje so raztrošili vsenarodni časopisi vesti, da začno v dnevi zleta soc. dem. železničarji stavkati... Ko se je to dni pretrgala vrva, s katero so potegovali pri alegorični sceni kip „Svobode“ kvišku, pisali so vsenarodni žurnali, da so „taki in taki“ elementi narezali vrvo, hote škoditi zletu. Res je pa bilo, da je demokratski in narodni trgovci-veržnik prodal Sokolom slabo vrvo...

Vsesokolske slavnosti so lepe, ali zdi se, da prehajajo v prazne narodne parade. Delavske množice letos še z vso pazljivostjo zasledujejo VII. zlet vsesokolski, ker je za leto 1921 napovedana Olimpijada delavskih telovadcev. Od uspeha te olimpijade bo več ali manj odločena usoda daljših vsesokolskih zletov... Čestitke: kar čeh to Sokol — je izgubilo pomen...

Na vsesokolski zlet so prispeli letos tudi Belgijanci, med njimi soproga znamenitega sodruga Vanderwelda in minister Destree s svojim sekcijskim načelnikom. Minister Destree je bil leta 1919 poslanik v Rusijo ter je osebno preživel prvo dobo velike revolucije ruske. Napisal je o tem delo „Les Fondateurs de Neige“. — Te dni smo videli v krogih sodrugov na telovadnem prostoru hrvatskega sodruga V. Bukšega, bivšega ministra za prehrano.

Giolitti in Albanija.

Rim, 30. junija.

V današnji seji zbornice so predložili socialistični poslanci dnevni red, ki se peča z zahtevu socialistov, da italijanska vlada odpokliče svoje vojske iz Valone. Pri tej priliki je izjavil ministrski predsednik Giolitti: „Najprej izjavljam, da vlada ne bo poslala nobenih čet več v Albanijo, in drugi, ko sem bil jaz ministrski predsednik, sem bil vedno mnenja, da ni treba, da bi v Albanijo pošiljale svoje čete Avstrija ali Italija in da bi bilo najbolje, da prepuštemo vzdrževanje politične svobode v Albaniji albanški vladi. Tako pa je danes Albanija torišče albanске vojske in je ogro-

žena od vseh strani. Mislim, da i potreba, da se Italija odreče vsem mandatom in po protektoratu nad Albanijo, kar bi utegnilo povzročiti velike nezadovoljnosti Albancev. Albanija je strategična točka, ki bi bila za nas zelo opasna, če bi se nahajala v rokah države, ki nam je neprijateljska. Italijanska vlada zagotavlja, da Albanije ne bo zavzela nobena druga država. Kadar bo Albanija solidno organizirana, tedaj bo Italija poizkusila doseči z njo sporazum glede vprašanja Valone. — V imenu socialistov je izjavil poslanec Modigliani, da je zadovoljen z zagotovitvijo, da vlada ne bo pošiljala čet v Albanijo. Ne ugaia mu pa to, da od dne do dne odlagajo izpraznitev Albanije. Predvčerajšnjim je vlada sklenila, da se odpošlje baron Aliotti kot pooblaščen minister v Albanijo v svojstvu poslanika italijanske vlade, da v Tirani z albanško vlado uredi vsa vprašanja, ki se tičejo afere italijanskih interesov v Albaniji. Aliotti je poznan kot velik prijatelj Giolittijev. Na ta način meni italijanska vlada, da bo dosegla mir z Albanijo. — Z ozirom na vest, nanašajočo se na Aliottijevo odposlanstvo javlja Agenzia Stefani: Pooblaščen minister Aliotti je sinoči odpotoval v Albanijo. (LDU)

Politični pregled.

Avstrijski Nemci in koroški plebiscit. „Arbeiterwille“ poroča z Dunaja: Državni urad za vojaške zadeve je odredil, da dobe vsi vojaški uslužbenci, ki so upravičeni glasovanja pri koroškem plebiscitu, za čas glasovanja primeren dopust, ne da bi se jim ta dopust štel kot redni dopust. Nemci delujejo za plebiscit, kakor razvidno, z vsemi razpoložljivimi sredstvi.

Valonsko vprašanje. „Avanti“ opozarja na mirno rešitev valonskega vprašanja, ki jo je Giolitti naznanil v zbornici. Giolitti je izjavil, da je možna, ker je pri držala italijanska strategična baza in prepuštila Albancem upravo mesta. Strategična baza bo zavarovana po otoku Sasenu, ki obkrožuje zaliv valonski. Tak predlog je Albanija podala vojaškemu poveljniku, preden so se pričele sovražnosti.

Pomen bojkota proti Madžarski je zgodovinski. Gre tu za bojkot mednarodnega proletarijata, nov način boja proti tlačnemu delavskega razreda. Bojkot v jarki luči pokaže moč mednarodnega proletarijata in prica o tem, da obstajajo v svetu tesne medsebojne vezi, da posamezni državi, ki je odrezana od ostalega sveta, danes ni mogoče več prav živeti. Bojkot sam na sebi jača misel neke mednarodne države nad posamezno državo, Idejo Zveze narodov. Doslej so bili v navadi le bojkoti v vojaškem smislu; tudi blokada v zadnji vojni je bila bojkot, toda vse take in enake bojkote so doslej izvajale le močne države proti slabim v svrhu podjarmljenja. Sedanjí proletarski bojkot nasprotuje pa ščiti slabotne pred močnimi, delavstvo pred reakcijo. V takem bojkotu se zrcali mednarodna moč in volja, mednarodni zakon. Bojkot je še najbolj humano prisilno sredstvo, ker ne uničuje ljudi in ne ruši, temveč spravi nasprotnika le v zaslini kot, koder se mora udati mednarodni volji. Če je v vojni vsled blokade poginilo milijone ljudi, je to le krivda kapitalistov in imperijalistov blokiranih držav, ki so hoteli z glavno skoz zid in na ta način škodovali ne morda sebi, temveč proletarskemu ljudstvu. Sedanjí bojkot strokovnih organizacij proti Madžarski znači nov način boja mednarodnega proletarijata, velikanško silo, ki označuje novo zgodovinsko dobo.

Novo Znojmo je bil te dni izvoljen prvi češki župan in to sodrug dr. Mareš. Razmerje glasov je bilo 26 (češki) proti 16 (nemški). Mesto je še pred kratkim znan nemški nacionalec Teufel kot popolnoma nemško reklamiral za avstrijsko republiko. + V predsedstvo parlamentarne frakcije nemške socialne demokracije v Berlinu so bili izvoljeni poslanci Herman Müller, Scheidemann in Wels.

Socialistična večina v berlinski občini je bila po poročilu „Vorwärtsa“ — dosežena pri zadnjih volitvah. Razmerje mandatov je 125 socialističnih proti 100 meščanskim.

Za preložitve II. Internacionalne v London se je izjavil Camille Huysmans na zboru angleške „Labour Party“ v Scarboroughu. V Ženevi bo podal tozadevni predlog, ker mora biti socialno demokratično mednarodno tajništvo v mogočni zemlji tu v zvezi z močno stranko.

Razkritja o politiki Habsburgovcev. Pred kratkim je izdal grof Avgust Demblin, bivši Černolov zaupnik, brošuro „Černolov in Sixtus-afere“, kjer pravi, da je bil cesar Karel res hotel od marca 1. 1917 dalje skleniti na svojo lastno pest mir z entento. Karol je res poslal pismo francoskemu predsedniku Poincaréju potom princa Sixta Bourbonškega. Černolov je to tudi vedel, vendar pa se je takrat skušalo stvar potlačiti na ta način, češ, da so bila ona pisma ponarejena. Černolov je hotel, naj bi se bil Karol vsled te afere umaknil „iz zdravstvenih“ ozirov in naj bi ga tačas namestoval bivši nadvojvoda Friderik ali Evgen. V brošuri se dalje čita, da je Karlova rodbina imela ves čas vojne tajne vezi s Rimom in Vatikanom ter da je bil Karol s Cito vred milijonski veržnik. Ko je nekdo Černolov pustil Karlu zapleniti v Trstu 20 milijonov vredno množico kave in kakao, je bila družina Parma na Černolova tako vznevoljena, da se ga je porabljal ono afero s pismi, kmalu iznebila. — Tako so bili torej Habsburgovci — zahrbtni, intriganti in veržniki.

Francoski senat je z 253 proti 23 glasovom ratificiral st. germansko mirovno pogodbo.

Antanta pripravlja novo barlekinado zoper Rusijo. „Daily Telegraph“ prinaša s pridržkom vest iz Kovna, po kateri se zbližajo v okolici Kraljevca močne čete, da pripravijo v Rusiji veliko protirevolucionarno gibanje. Vodja tega gibanja je baje Čukov, Polkovnik Vent, ki je sedaj v Berlinu, odpošlje v Pariz, da dobi čd zaveznikov odobritev tega načrta.

Poljski se upirajo mobilizaciji. Poljska nadaljuje mobilizacijo in je pozvala pod orožje vse moške med 20. in 30. letom. Pred terorističnemu nasilnemu pozivu vseh vojaških obvezancev k orožju je pobegnilo preko meje mnogo prebivalcev soldavskega okrožja.

Sovjetska vlada je svojega odposlanca v Združenih državah Martensa odpošlacila.

Bojkot proti madžarski.

Dunaj, 30. Pogajanja glede bojkota Madžarske niso dosegla še nobenega rezultata. Madžarska vlada ne more pristati na to, da bi zagotovila, kar zahtevajo od nje. Komisija zveze delavskih strokovnih organizacij, ki se pozaja z njo, bo izročila vsd stvar svetu zveze narodov. Madžarsko poslaništvo na Dunaju dementira vesti, da bi bili Madžari z ozirom na bojkot proslili za posredovanje.

Dunaj, 1. Včeraj popoldne se je pod predsedstvom držav. kancelarja dr. Rennerja nadaljeval razgovor o vprašanju bojkota. Madžarski poslanik dr. Gratz je podal poudarila o onih točkah, o katerih je dobil od svoje vlade informacije.

DRAGINJSKI IZGREDI V NEMČIJI.

Luebeck, 30. Danes je došlo tukaj do težkih draginjskih izgradov. Množica je plenila, zlasti trgovine s čevlji. Varnostna policija je streljala na množico, ki je tudi odala več strelcev. Dosedaj je ugotovljeno, da sta dva policijska uradnika precej ranjena. Tudi v množici je bilo več ranj z h. Nemir se nadaljuje.

Berlin, 30. Kakor javljajo listi, se je položaj v krajih, kjer so bili draginjski izgredi, v splošnem izboljšal. Samo v Heidelbergu in Stuttgartu je ljudstvo zelo razburjeno. V Stuttgartu je množica plenila. Krvohljiva ni bilo.

citajtel širitel

NAPREJ

edini socialist. dnevnik slovenski.

Novice.

— Poroke pravoslavni duhovnikov. „Balkan“ piše: Komisija srbske pravoslavne cerkve, v kateri sta bila žički episkop Nikola in profesor bogoslovja dr. Vojislav Janjič, se je vrnila iz Carigrada ter prinesla s seboj privilegije carigradske patriarhata in grške cerkve, da sme srbska pravoslavna cerkev sama dovoljevati drugo poroko duhovnikov. Definitivni sklep glede druge poroke svečenikom, ki bo obvezen za vse pravoslavne cerkve, bo sprejet na vaseljskem zboru, ki bo 1. 1921. v Aja Sofiji in h kateremu bo poleg pravoslavnih cerkev povabljena tudi anglikanska cerkev in se ob tej priliki tudi izvršilo ujedinenje anglikanske in pravoslavne cerkve.

— Grobnica Danteja v Raveni, postavljena 1. 1920, bo obnovljena, ne da bi pri tem kaj trpeli okrasji, ki še ostanejo. Stele in vrtni podboji bodo okrašeni z marmornjem, vrata bodo pa izdelali iz bronze. Tudi tla bodo obnovljena in krog cele grobnice bo postavljena bronзова ograja. Umetniško delo bo najbrže končano že v prihodnjem letu.

— Zenska liga za mir in svobodo. V Gradcu so te dni žene ustanovile organizacijo žentstva, ligo za mir in svobodo. Cilj te organizacije je, kakor že naslov kaže, vzvišen. Pa pri nas? Pri nas cveje pravi prusk militarizem in meščansko časopisje dela ob vsaki priliki vojno razpoloženje. Daleč smo že za gorami.

— Društvo za reformo ženitbenega prava imajo v Avstriji. Društvo s vsemi silami deluje na to, da se v Avstriji uvede obvezni civilni zakon in izvede tudi ločitev cerkve od države.

— Nemška ireidenta na južnem Tirolskem, ki jo vodijo inomoški klerikalci, je vzpirlila na tirolski narodni praznik dne 26. junija obširne manifestacije v nemških krajih južne Tirolske, zasedene po Italijanih, za priklopitev k Avstriji. Italijani so mnogim demonstrantom zaprli, inomoški klerikalni listi pa, mesto da bi povedali resnico, pišejo, da so Italijani razbili cerkvene procesije in aretirali ljudi zaradi opravljanja verskih obredov. Klerikalci znajo povsod enako zavilati resnico.

— Samomor dunajske igralke. Stride, svetelna gledališka operna igralka Lili Kusčera na Dunaju je v trenutni blaznosti izvršila samomor. Skočila je skozi okno na dvorščice dve nadstropji visoko, padla na glavo in bila na mestu mrtva.

— Na Ogrskem je danes 20.000 nezaposlenih povinarjev, 25.000 jih pa dela začasno v budimpeštanskih delavnicah. Intervencija osrednjega kovinarske društva pri ministrskem predsedniku je bila zamen.

— Peto okrajno glasilo Českoslovaških del. tel. jednot je začelo izhajati v VI. okraju DTJ. (Rakovnik). Je to mesečnik „Vlastni silou“ (s lastno močjo) pod uredništvom sodr. J. Sikora.

— 2500 milijonov mark mora plačati Nemčija kot nagrado za ententno okupacijsko armado v prvem četrtletju 1920. Tako je sklenil slavni ententni najvišji svet. Govore, da bo vsota v prihodnjih terminih baje zmanjšana.

— Stanovske plemenske privilegije v Prusiji je delavni zbor odpravil.

— Hlša slavnega holandskega slikarja Rubensa je prešla v last antverpske občine in bo pretvorjena v Rubensov muzej.

— Maxim Gorkij namerava — kot poročajo — v najkrajšem času obiskati z ruskim „Rdečim križem“ Českoslovaško.

— Antropološki kongres v Parizu. V prvi polovici septembra 1920 se bo vršil v Parizu kongres za ustanovitev Internacionalnega Instituta za antropologijo. Direktoril pripravljaj. odbora je povabil dr. Nikola Zupaniča, da zastopa Jugoslovane.

grajskega izvršnega odbora sovjetski zastopnik pri generalnem štabu petrogradskega vojaškega okrožja in naznanil zahtevo generalnega štaba, da se odpošlje na fronto dve tretjini petrogradske garnizije. Čemu? V svrhu zaštite Petrograda. Da odpošiljate sicer ni takoj potrebna, da pa se mora takoj pričeti s pripravi. Generalni štab je zahteval od petrogradskega sovjeta, da pritrji temu projektu. Pazno smo poslušali. Konec avgusta je bilo iz Petrograda prav tako odstranjenih pet revolucionarnih regimentov, popolnoma ali pa deloma. To se je zgodilo takrat na zahtevo takratnega generalštabnega šefa Kornilova, ki se je prav tiste dni pripravil s kavkaško divizijo zoper Petrograd, da bi enkrat za vselej obračunal z revolucionarnim glavnim mestom. Na ta način smo že imeli svojo izkušnjo s temi čisto političnimi premeštvami polkov pod pretežno vojaških operacij. Povedati hočem v naprej, da je postalo po oktobrski revoluciji iz dobjenih dokumentov popolnoma jasno razvidno, da odstranitev petrogradske garnizije ni imela z vojaškimi cilji prav ničesar opraviti in da je bila glavnemu poveljniku Duhoninu zoper njegovo voljo vsiljena, in sicer od nikogar drugega kot Kerenskega, ki je na ta

način poizkušal očistiti glavno mesto najbolj revolucionarnih, t. j. njemu najbolj sovražnih vojakov. Toda takrat, začetkom oktobra, je naše sumničen povzročilo navilho patrijotičnega razburjenja. Generalni štab je pritiskal. Kerenski ni hotel več čakati, tla so mu bila že prevročna. Mi z odgovorom nismo dolgo čakali. Glavno mesto je čisto gotovo bilo ogroženo in pred nami je stalo vprašanje obrambe Petrograda, kar je bilo velikanske važnosti. Toda po izkušnjah v Kornilovi aferi, po besedah Rodzjanka o dobroti nemške zasedbe — kako naj smo po vsem tem že zaupali, da bi se izvršila predaja Petrograda Nemcem namenoma in za kazni vsled njegovega uporniškega duha? Eksekutivni odbor ni hotel povelja za odstranitev dveh tretlin garnizije kar na slepo akceptirati. Najprej se bomo prepričali — tako smo izjavili, če je to povelje v resnici diktirano od vojaških premotritvini; v to svrhu pa je treba ustanoviti organ, ki bo to presegel. Tako je nastala misel, vsvariti poleg vojaške sekcije sovjeta, t. j. političnega zastopstva garnizije, čisto operativen organ v obliki vojaško-revolucionarnega odbora, ki je pozneje pridobil toliko na moči in veljavi in v resnici postal orodje oktobrškega pre-

vrata. Nedvomno je, da smo si bili tiste ure, ko smo stali idejo ustanovitve takega organa v ospredje, organa, ki naj je postal izvršilni faktor v čisto vojaškem vodstvu petrogradske garnizije, popolnoma na jasnem, da more biti ta organ neprecenljivo revolucionarno sredstvo. Bil je čas, ko smo se odkrito blizali vstaji in jo organizatorično pripravljali.

Dne 25. oktobra, kakor rečeno, se je moral vršiti vsesrski kongres sovjeto. O tem ni moglo biti niti dvoma, da bo kongres za predajo vladne oblasti v roke sovjeto. Toda tak sklep se je moral tudi udeležiti, sicer bi pomenil samo nečastno platonično demonstracijo. Logika stvari je zahtevala, da smo pričeli z dne 25. oktobra z vstajo. Natančno tako je razumelo stvar tudi vse meščansko časopisje. Usoda kongresa je v prvi vrsti bila odvisna od petrogradske garnizije: ali bo petrogradska garnizija Kerenskemu omogočila, obkoliti kongres sovjeto in ga s pomočjo par sto ali tisoč praporščakov, podčastnikov in korporalov razgnati? Ze potzkus, odstraniti garnizijo — ali ni pomenil toliko kot pripravo vlade, da razpusti kongres sovjeto? Bilo bi tudi nekaj posebnega, če vlada ne bi bila tega storila, ko je vendar videla, ka-

ko odkrito in vpricho vse dežele mobiliziramo sovjetske sile, da prizadenemo koalicijski vladi zadnji in smrtni sunek.

Na ta način se je ta konflikt v Petrogradu razvil v vprašanje usode garnizije. Predvsem se je s tem vprašanjem zelo živahno bavilo vojaštvo. Toda tudi delavci so bili v tem konfliktu živo zainteresirani, ker so se bali, da jih praporščaki in kozaki po odstranitvi garnizije kratkoma podavljor. Konflikt je na ta način dobil izredno oster značaj in se je odigraval na polju, ki je bilo za vlado Kerenskega sila neugodno.

Paralelno k temu se je razvijal že zgoraj označen boj za sklicanje vsesrškega kongresa sovjeto; pri tem smo v imenu petrogradskega sovjeta in severnega provincijalnega kongresa javno praklamirali, da bo drugi kongres sovjeto vrgel vlado Kerenskega iz sedla in da bo sam gospodar Rusije. Vstaja je bila dejansko že v teku. Razvijala se je v vsej javnosti, vpricho vse dežele.

Tekom meseca oktobra je igralo v notranjem življenju naše stranke vprašanje vstaje veliko ulogo. Lenin, ki je skrivaj prebival na Finskem, je v mnogostevlinih pismih trajno zahteval odločnošo taktiko. (Dajle prihi.)

Dnevne vesti.

Kdor je bolj pridlen.

Dobrodušni možak je sprejel dva posilovanja, da jih ni odpeljal njegov sosed v suženstvo, ker sta bila sirota in brez varuha. Nista bila več mlada, a vzgojena sta bila tako, da sta mislila, da brez papana ne bi mogla živeti. Njiju naravi sta pa nekolkotno različni. Oba imata, ker sta ene krvi, več stricev. Prvi, mlajši zampa severnemu stricu, časih je zaupal tudi vzhodnemu, ki pa je med vojno izgubil vso moralno. Drugi, znatno starejši, pa obrača svoje globoke oči proti zahodu, prepričan, da je tam stric, ki odtehta vse »druge papanes«. Izogniti se pa ne moreta vedno papanove doseže, zato sta večkrat v silni zadregi, ker hočeta drug drugega prekositi v ljubeznivosti do njega in je starejši še mnogo prefriganejši kakor njegov mlajši bratec. Oba sta ljubosumna kakor šestnajstletni zaljubljenca drug na drugega. In zadnjič sta se nehoti srečala za vogalom naše hiše in sta se stopala, da je letela vsa v na kup, ker je starejši prefriganelec dobil sladkorček od papanu in je dražil mlajšega brata, češ, jaz se znam priljubiti papanu, pa se priljubi še ti.

Stavka akademikov v Ljubljani.

Dne 30. junija je naznanil dekanat tehniške fakultete, da se peti semester tehnike najbrže ne bo mogel otvoriti zaradi pomankanja prostorov. Tehniki so sklenili v protest enodnevno stavko, ki se ji je pridružil tudi drugo študentsko ter privedlo pred univerzo shod in sklenilo resolucijo, ki jo je poslalo po deputaciji deželne predsedstvu. Skrajna malomarnost je to, da se za tehniko ne preskrbi potrebne prostora. Vprašanje se že včasih mesece po shodih, pisarnah in časopisih, toda merodajni krogi tam pri vladi v Sloveniji in Belgradu nimajo časa za take stvari. V Ljubljani imamo dovolj poslopij, kjer bi lahko nastanili tehniko začasno, če bi bili kake urade ali vojaštvo, vojaške pisarne potaknili v primerno popravljene barake. To se ni zgodilo in zdaj se nam, da se ni zgodilo le zaradi nemogućnosti, ampak tudi zaradi — političnih vzrokov.

Na univerzi kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev v Ljubljani so za študijsko leto 1920-21 izvoljeni: za rektorja: dr. Rikard Zupančič, profesor matematike na tehniški fakulteti, za dekana filozofske fakultete: prof. dr. Ivan Prijatelj, za dekana juridične fakultete: prof. dr. Gregor Krek; za dekana medicinske fakultete: prof. dr. Alfred Šerko; za dekana tehniške fakultete: prof. dr. Maks Samac; za dekana teološke fakultete: prof. dr. Aleš Ušeničnik.

Vpisovanje v pripravljani razred in prvi letnik Državne dvorazredne trgovske šole v Ljubljani se bo vršilo dne 6. 7. in 8. julija ob 8. do 12. ure dopoldne. Sprejemni pogoji so objavljeni na razglasni deski. Ker je zanimanje za šolo zelo veliko in ker bo prijavljenih več, kakor jih bo moglo sprejeti, se bo vpisalo vsakega učenca in učenico samo pogojno. Po zaključenem vpisovanju se bo odločilo, koga se sprejme in koga se odkloni. Končni izid bo razglašen pred ravnateljevo pisarno. Pri odločitvi za sprejem ali za odklonitev bo merodajno predvsem izpisevali. Dalje imajo prednost otroci trgovcev, industrijcev in obrtnikov, nato pa tisti, katerih starši stanujejo v Ljubljani. Ker bo vpisovanje samo pogojno, je popolnoma enako, če pride kdo prvi ali zadnji na vrsto. Zato je tudi nepotrebno, da bi čakali interesenti celo dopoldne pred pisarno. — Ravnateljstvo.

Zdravniške štipendije. Ministrstvo za narodno zdravje je razpisalo osem zdravniških štipendij in sicer po eno štipendijo za proučevanje socialne higijene, epidemiologije, bakteriologije, rane higijene, tuberkuloze, obrtne in industrijske higijene, občne higijene in stavbene higijene. Štipendije znašajo 10.000 dinarjev za eno šolsko leto razven povračila stroškov za šolnino, kuraz, laboratorije in potne stroške. Natečaj traja do 1. septembra t. l. in je prošnje vlagati potom Zdravstvenega oddelka za Slovenijo in Istro v Ljubljani. Kraj, v katerem se ima proučavati poedina stroka, predpiše ministrstvo za narodno zdravje. V prošnji mora prosilec izjaviti, da bo, ako dobi štipendijo, podpisal reverz, s katerim se zaveže, da bo trikrat tako dolgo kakor bo živel štipendijo, služil v državni službi in da ne bo izvrševal privatne zdravniške prakse. Interesenti se opozarjajo na razpis v Uradnem listu.

Razpis natečaja. Glasom odloka kr. ministrstva za pošto in orzovaj z dne 15. junija 1920 št. 20 355 je v območju poštnega in brzojavnega ravnanja v Ljubljani razpisano 48 mest poštinih promenihih praktikantov. Predpogoj za sprejem v to službo so: 1. Dovoljena srednja ali tej enakovredna šola z zrelostnim izpitom, 2. jugoslovansko državljanstvo, 3. državljanstva in moralna neomadeževanost, 4. doseženo 18 starostno leto, 5. dokaz telesne in duševne sposobnosti (spricevalo okrajnega zdravnišnika) in 6. dokaz, da je prosilec zadostil vojaški službeni dolžnosti (18 mesecev aktivne službe). S prilogi omrežene in kolikove prošnje naj se vlože pri poštne in brzojavnem ravnanju za Slovenijo v Ljubljani.

Glasbena Matica. Golenci, ki želijo jeseni vstopiti v konservatorij ali dramatič-

no šolo, pa so se v poletnem terminu vpisali, naj pridejo k sprejemnemu izpitu v soboto, dne 3. julija dopoldne ob 10. uri ali popoldne ob 3. uri v dvorano Glasbene Matice v Vegrove ulice 7. II. nads.

Brzojavne pristojbine za Čehoslovaško. Počeni s 1. julijem t. l. je v brzojavnem prometu s Čehoslovaško pristojbina za eno besedo 24 par ali 96 vin. minimum 2 din. 40 par ali 9 kron 60 vin. Za časopisne brzojavke se plačuje za 50 odstotkov pristojbina. Minimum din. 2.40 ali 9.60

Zdravniška služba. Razpisana je služba okroglega zdravnika v Rajhenburgu. Interesenti se opozarjajo na razpis v Uradnem listu.

Opozorjamo na inšerat Pinter & Lenard, ki sta otvorila trgovino z železnino v Mariboru.

Produktivna zadruga čevljarjev za Slovenijo naznanja svojim članom prodajo usnja, ki bo v pondeljek, dne 5. julija ob 2. uri popoldne. Sp. Šiška 30. Občni zbor se bo vršil v nedeljo, dne 4. julija ob 9. uri dopoldne v »Narodnem domu«.

Nov maksimalni cenik za dimnikarska dela v Ljubljani. Ministrstvo trgovine in industrije, oddelek v Ljubljani, določilo je z razpisom z dne 16. junija 1920. št. 4037, nov maksimalni cenik za dimnikarska dela v Ljubljani. Ta cenik je dobili v mestnem ekspeditu proti plačilu stroškov.

Kultura.

Karol Kautsky: Preteklost in prihodnost internacionalne. Izšla je knjiga pod zgornjim naslovom od znanega znanstvenika — socijalista Kautskega. Knjiga je izšla na Nemškem in jo sodrugi lahko naroče za 20.40 nemško avstrijskih kron pri Volksbuchhandlung, Graz, Marlingasse 16.

»Delavska Akademija« v Pragi je razpisala nagrade na delavsko himno, ki naj bi bila pesem odpora, enakosti in svobode. Pesem mora biti socialna, poetična dragocena in po ugledanju pristopna čim najširšim masam.

Zivotopis slavnega ruskega pisatelja Dostojevskega izide v kratkem v založbi Eng. Reutshu v Zürichu. Napisala ga je pisateljica hčerka, ki si v predgovoru želi, da bi se stoletnica rojstva Dostojevskega praznovala vsaj v ostali Evropi, ko se je menda v Rusiji ne slavi.

Iz stranke.

Lesni delavci, pozor! Za neko tovarno stolov v bližini Ljubljane rabimo: 1. večšega žagarja, ki je obenem vajen tudi cirkularne žage; 2. mlazarje za izdelovanje sedelov za stole in večje število stolarjev Stanovanje in hrano preskrbi tovarna. Nadalje na pošastila daje Osrednje društvo lesnih delavcev v Ljubljani, Selenburgova ul. 9. II. nads.

Gospodarstvo.

— Konec avstroogrške banke v Jugoslaviji. Kakor doznava »Neues Wiener Tagblatt«, je med Avstro-ogrsko banko in jugoslovensko Narodno banko došlo do sporazuma, po katerem prevzame s 1. julijem Narodna banka podružnice Avstro-ogrške banke v Jugoslaviji.

— Ustanovni občni zbor »Splošne zadružne banke« v Pragi se je vršil ob prejšnji udeležbi 24. m. m. pod predsedstvom tajnika »Osrednje Zveze čsl. delavskih konzumnih zadrug« sodruga F. Jiraska. Ravnatelj banke Kiler je poročal o pripravljani delu. Ko so poročali še ravnatelj »Velikokupne družbe« sodr. Emil Lustig, s. Jirasek in s. Kovanda, sta bila izvoljena banki upravni svet (sa. Jirasek, Keilner, Lustig, Stvin, Kolinsky, Vesely in drugi) in nadzorstvo (Darula, Jakubka, Havranek, Maly J., Remeš J., Vodenka in dr.) Nova banka, kolij želimo kar največ uspehov, bo imela sličen namen, kot pri nas se ustanavlja »Zadružna banka«.

— Prisilno posojilo Madžarske. Po naredbi madžarskega finančnega ministrstva se bo za prisilno državno posojilo zaseglo 50 odstotkov vseh hranilnihih vlog, ki so bile vložene od 8. do 18. marca t. l. in ki presegajo 25.000 kron.

— Dolg Nemčije znaša po izjavi državnega finančnega ministra dr. Wirtha 268 milijard mark.

— Obnova Francije. Akcij za obnovo Francije načeljuje bivši predsednik francoske republike Poincare. Po izveštilu iz 1. 1918. je bilo šest milijonov prebivalcev prišlo ob vse svoje imetje tekem vojne; 600.000 zgradb je bilo popolnoma ali vsaj deloma porušenihi; najbolj industrijske pokrajine so bile uničene; zemljišča v šestih okrožjih so popolnoma uničena, tako da je bilo treba mnogo truda, da ne ostanejo ti kosi zemlje za vedno popolnoma neplodni. Koliko je obnova Francije napredovala tekem enega leta, pove tole izveštilje iz leta 1919: Polovico beguncev se je vrnilo na svoje domačije; 185.000 zgradb je popravljenih; obdelovanje zemlje se je pričelo že povsod, kjer je to bilo mogoče. Tovarne je popravilo 300.000 delavcev, ki so vsi naenkrat delali. Vlada je v obnovitvene svrhe dala 10 milijard frankov; v isto svrhu je za enkrat predvidena še ravno tolikšna svota.

Pred revolucijo v Italiji.

MANIFEST SOCIJALISTIČNE STRANKE NA DELAVSTVO.

Trst, 1. julija. (Izvir. por.) Ker je zadobil revolucionarno gibanje v Romagnu značaj državnega prevrata, je socialistična stranka v zadnjih dneh izdala velicopomenben manifest na proletarijat Italije, v katerem izraža solidarnost z revolucionarnim delavstvom in vojaštvom v Anconu.

»Socialistična stranka, konfederacija, ves proletarijat Italije pozdravlja upor v Anconu. Socialistična parlamentarna skupina se je odločno borila v parlamentu. Z ozirom na revolucijo, na nastop socialistične stranke in delovanje parlamentarne skupine je vlada izjavila, da ne pošlje nobenih čet v Albanijo. To je prav znamenita zmaga: zmaga ulice in stranke! A to ne zadostuje. Besedam meščanske vlade — sedaj Giolittijeve — ne smemo zaupati. Izjava niso v nobenem oziru zadostne. Ponavljamo in vzdiguemo klic: »Proč iz Valone!«

Pozivljamo proletarce v vojašnicah, delavnicah in na poljih, da so čuječi in da pazijo da nikdo ne odpotuje. Vojake pozivljamo na proletarsko akcijo, da so pripravljani k revoluciji, če vlada ne drži besede in nadaljuje svojo vojaško ekspedicijo. Proletarijat bode na njih strani, pripravljen za vsak slučaj. Ne dotikajte se vojakov in proletarcev v Anconu! Bodite pripravljeni za vsak slučaj! Seizite si bratsko v roke! Apel dalje omenja, da se bode delavstvo in vojaštvo držalo lastnega Giolittijevega gesla, izgovorjenega pred leti o priliki govora v Droneru: »Rajše kot novo vojno — revolucijo!« Pripravljeni bodite na povelje, ki jo bode vedel o pravem basu izdati.

Apel končuje z besedami: »Predno se prične nove vojne sploš, bomo proti vsaki vojni; čim nam zagrozi nova vojna, je Vaša dolžnost, proletarci in vožaki, edino ta: revolucija.«

Revolucionarno gibanje v Italiji se širi.

Trst, 1. julija. (Izvir. poročilo.) V Anconu zasnovano revolucionarno gibanje italijanskega proletarijata zadobiva značaj velike, mestoma zelo krvave revolucije. Neštevilni so krvavi spopadi med karabinerji in revolucionarji. »Lavoratore« objavila obširna poročila iz vseh važnejših mest severne in srednje Italije. Pokrajine Romagna, Umbria in Marche so v polnem toku revolucije. Povsod vlada splošna delavska stavka.

Velika stavka v Rimu.

Trst, 1. julija. (Izvir. por.) »Lavoratore« javlja iz Rima dne 30. junija: Zastopniki delavske zbornice so z ozirom na resni položaj v Romagnu, Umbriji in Marchah po daljši in izčrpi debati sklenili proglasiti za Rim in vso provinco splošno delavsko stavko.

Stavka se je včeraj, 29. junija zjutraj pričela z vso odločnostjo in kompaktnostjo.

Javni promet po ulicah je popolnoma ustavljen. Življenje v mestu je mrtvo. Vse trgovine so bile zaprte, razun onih z živili, ki so ostale odprte do popoldne. Tramvaj ne vozi.

V sredo zjutraj in ves dan so imeli ponovne konference zastopniki delavske konfederacije in vodstvo socialistične stranke. Glede sklepov vlada stroga tajnost. — Revolucionarno gibanje se je razširilo na vso Romagno.

Najnovejša poročila.

(Vesli LDU.)

Dr. PAUL UMRL.

Dunaj, 1. Državni tajnik za promet dr. Paul je davi ob polu sedmih umrl.

NAPAD NA MUNO.

Praga, 1. »Pravo Lidu« objavlja poročilo senatorja Dr. Soukupa, ki je po nalogu češke socialistične stranke potoval v Olomuc radi postopanja proti komunistu Muni. Dr. Soukup ugotavlja, da dosedaj ni uvedena vojnosodna preiskava in popisuje, kako so ravnali z Munjo, ki ga je sam neki legionar s svojim telesom obvaroval, da ni bil že v skupščini ustreljen. Dr. Soukup poroča, da so bili legionarji oboroženi z bajoneti, revolverji in celo ročnimi granatami. Dr. Soukup poudarja, da se je udeležil pretepa socialno-demokratski tajnik, in smatra, da pravi izzivalci izgredov niso v Olomucu, temveč da jih je treba iskati v krogih, ki jim je na tem, da izzovejo meščansko vojno, ker republika ne služi njihovim interesom.

NEMŠKI DRŽAVNI ZBOR.

Berlin, 30. Državni zbor je na podlagi poročila odseka za poslovni red sklenil, ugoditi predlogu Ledebourja glede razveljavitve trdnjavskega zapora neodvisnega poslanca Nittwocha in ustavitve postopanja

V Anconu se ni mfr. 200 mrtvih.

Trst, 1. junija. (Izvir. por.) »Lavoratore« javlja iz Rima: Doslej sem došle vesti zatrjujejo, da v Anconu še ni vzpostavljen mir. Čeprav je vlada zelo znatno pomnožila svoje varnostne čete v poslednjih dneh, vendar ji ni uspelo zadušiti upora, ker revolucionarji še vedno drže v rokah močne pozicije v predmestju Borgaccio in na vseh mesto obvaljujočih gričih. Trgovine so oplenjene, mnogo hiš je porušenihi vsled granat. Rimska »Epoca« javlja, da je bilo v Anconu doslej 200 mrtvih. To število pa je gotovo višje.

Revolucionarni blok.

Trst, 1. julija. (Izvir. poročilo.) Glasom poročil »Lavoratore« so se republikanci, socialisti in anarhisti združili v tesen revolucionarni blok. Med njimi je dosežen popoln in bratski sporazum. Revolucionarji, zlasti socialistični poslanci v zbornici, pozivljejo kralja Emanuela, naj si »poišče v kratkem kak drug poklic«.

Krvavi boji proletarijata.

Trst, 1. julija. (Izvirno poročilo.) Splošna stavka je popolna. Železniški promet je ustavljen. V večjih krajih je došlo do krvavihi spopadov med stavkujočimi in vojaštvom. Zlasti luti in krvavi so bili boji v mestih: v Rimini, Cesani in Forliju, kjer so karabinerji ubili 60 letnega kmeta, nakar je razjarjena množica naskočila municijsko skladišče ter potem razdelila municijo in orožje med ljudsko maso. Po vsej Romagni odmeva klic: »Forli avangarda revolucije!«

V revolucionarnem gibanju stoji doslej pokrajine Romagna, Umbria in Marche, to je del severne in srednje Italije.

Zmage socialistov v parlamentu.

Rim, 1. julija. (Izvir. por.) Zadnje seje rimske zbornice so zelo viharne in burne. Ves parlament stoji pod vplivom revolucije. Socialistični poslanci napadajo Giolittija in njegovo dvoumno politiko. Dosegli so že znatne uspehe. Vlada je bila prisiljena podati izjavo, da odpokliče čete iz Valone. Velikanski koruptni škandal pa je odkril soodr. posl. Cosattini. V interpelaciji je navajal zelo umazano afero, v katero so zapletene visoke civilne in vojaške administrativne oblasti v zasadenem ozemlju. Cosattini imenuje osvobodjene pokrajine »terre derubate« (okradene dežele). V ta smrdivji škandal je zapleten tudi bivši minister de Nava. Gre za več milijonske golufije. Zbornica je sprejela interpelacijo z viharim odobravanjem.

V Italiji vre. Socialistična poslanca Roberto in Flora sta predložila zbornici seji dne 30. m. m. naslednji dnevni red: 1. zahteva za konstituiranje skupnega republikanskega režima zbornice; 2. g. Viktorju Emanuelu naj se dovoli rok osmih dni, da vrne italijanskemu narodu vse premičnine in nepremičnine svoje imovine, ki so nezakonitimi potom došle v njegovo posest. — (Flora je advokat in sin senatorja Flore, ki je bil župan v Turinu.) Ta predlog najboljše ilustrira današnje razpoloženje v Italiji.

proti nemško-nacionalnemu poslancu Kerkopffu. Nato se je nadaljevala debata o vladni izjavi.

GOSPODARSKA POGAJANJA V LONDONU.

London, 30. Krasin je imel včeraj razgovor z ministrskim predsednikom Lloyd Geomem in s trgovinskim ministrom. V tem razgovoru so razmotrivali možnost vzpostavitve trgovinskihi odnosajev. Krasin pa ni mogel dati jamstev, ki jih zahteva angleška vlada.

Pariz, 1. Kakor poroča »Petit Parisien«, je Lloyd George Krasinu izjavil, da se bodo trgovinska pogajanja mogla šele tedaj nadaljevati, ko bo moskovska vlada dokazala, da ima lojalne in spravljive namene. Vsled tega je Lloyd George angleško odposlanec pri vrhovnem gospodarskem svetu naprosil, da zopet odpovedo sejo, ki bi se imela v sredo v navzočnosti boljševiških delegatov vršiti.

RUSKO BOJNO POROČILO.

Moskva, 1. Vojno poročilo: Rdeče čete so po hudih bojih dne 29. junija osvojile Mosyr. Prodirajoč proti Rovnu so naše čete razbile odpor sovražnikov in dosegle črto 50 vrst vzdolžno od Rovna in 12 vrst vzdolžno od Šepetovke. Na Krimu je bil poražen sovražni domski voj. Sovražnika zasledujejo.

POLJSKO BOJNO POROČILO.

Varšava. Vojno poročilo poljskega generalnega štaba z dne 29. ju-

nija: Okoli Bobrujska je sovražnik utrdil svoje postojanke med močnimi topovsk. ognjem. Zadeli smo na njegove prednje čete. V Polesju smo po krvavihi bojih izpraznili Mosyr in Kolenkoviče.

USTAJA TURKOV.

Pariz, 1. »Agence Havas« poroča iz Carigrada, da je Mustafa Kemal paša odredil splošno ustajo turškega prebivalstva proti Franciji in Grški.

Diskusijski večer. Vse sodruge opozarjamo na diskusijski večer, ki bo danes v petek ob 8. uri zvečer v mali dvorani »Mestnega doma«. Pristop ima vsak sodrug proti strankini izkaznici.

Iz Slovenije.

Guštanj. (Delavski shod.) Mežiška dolina se giblje. Socialistična ideja cvete, poganja nove mladike in se otresa vsega, kar ni socialistično. Naše proletarske vrste se množe. Delavec, ti moraš samo delati od zore do mraka, zato, da ne boš morda imel časa čitati »hudičevega« časopisa, tako si mislijo krvososi kapitalisti. In če bo delavec nezaveden, ga bomo lažje izžemali, pravijo. Toda socialno demokratično delavstvo si je izvojevalo to, za kar so že naši stari sodrugi šli v boj. Sedaj posvetimo čas delu za izobrazbo. Organizacije se množe, pa ne zato, da bi hodile vsaka svojo pot in drle z glavo skozi zid! Skupno, korak za korakom naprej po poti, ki je začrtana v našem programu! Buržuazija vidi to naše mogočno gibanje, strah jo je in ker jo je strah pred našo proletarsko zavednostjo in maso, so seveda začeli poskušati z različnimi plačanimi agenti in v svojem nesramnem časopisu kakor »Večerni list« l. dr. napravil razdor v naših vrstah. Začeli so hvaliti in zagovarjati one, ki so še le pred nekaj časa prišli med naše vrste in so že mislili, da bodo nosili v stranki generalne »porte«, ljudje, ki so med vojno bili plačani od kraljev in ministrov kot njih zvesti slugi in taki, ki so bili še pred tremi leti ministranti, za stranko proletarijata pa niso nikdar ničesar storili, temveč so delo naših poštenovalnih sodrugov le ovirali. To ve danes vsaka organizacija in prav dobro čuti, da se vrši naše delo v najboljšem redu še le sedaj, po prelomu, kar prej ni bilo. Te pa klerikalnih listih tako hvaljene reve so kaj hitro šle na klerikalno mlinsko kolo, ki jih je na mah obrnilo tako, da so postali takoj »komunisti«. In rešili smo se jih. Buržuazija je všeč in roke si manajo, če se jim posreči tuptam delavske organizacije razcepiti, ker manjše enote se lažje ubijejo. »Sto gore, to bole« pravijo ti »boljševiki«. Naša stranka, ki je ostala zvesta svojim načelom, so začeli napadati z najpodejšimi in lažljivimi argumenti. »Večernemu listu« pomagaj blati našo stranko komunistični »Rdeči prapor«. Ker pa zavedno ljudstvo pozna nakane teh »ljubiteljev« proletarijata, podaljšuje dan za dnem na levo in desno svojo fronto. Takim ljudem, ki ne vidijo drage cenoisti proletarske krvi, napovedujemo boj in gorje mu, kdor bo skušal razdirati v naših vrstah. Soc. demokracija, ki jo poznamo, ki nam je izvojevala toliko vidnih uspehov, ta je naša internacionala! — V tem smislu sta nam delavcem v jedratih in linijah naših besedah v slovenskem in nemškem jeziku govorila dva naša sodruga iz Maribora na našm vrlo dobro obiskanem javnem shodu dne 20. m. m. v Guštanju. Pa končanhi govorihi je bila sprejeta soglasna resolucija: Politično in strokovno organizirani proletarijat Mežiške doline izraža svoje popolno zaupanje izvrševalnemu odboru J. S. D. S., izvoljenem povodom mariborskega kongresa in znamenju nepomirljivega razrednega boja in v nadi, da ravno po našem vztrajnem in vzajemnem delu more priti do ujedinitja celokupnega proletarijata v državi in izven nje. — Pozdravljaj ves proletarijat v državi, ki na podlagi dobrihi izkušnji čisti svoje vrste in po programu poštenega in odkritega boja vrši svojo veliko socialistično misljo. — Odklanja enkrat za vselej najodločneje vsako agitacijo, ki stremi za tem, da cepi naše politične, strokovne in gospodarske organizacije. — Poziva vse delavstvo Slovenije, da v kati zatre vsako cepljenje svojih vrst. — Tako je toraj pri nas Koroščih!

Izdajatelj: Ivan Mlinar.

Odgovorni urednik: Jak. Vehovec.

Električna bakrena žica
prvovrstno izolirana
(z bombazem in gumijem)

na originalnih klopčičih (špulah) popolnoma nova se odda v vsaki množini.

Cena izredno zmerna.

Vnosa se v upravi NAPREJ pod št. 50.

Poštni čekovni račun št. 10.532.

Telefon interurban št. 178.

Konsumno društvo za Ljubljano in okolico
sprejema v svojem hranilnem oddelku

hranilne vloge

in jih obrestuje po čistih

4%.

Večje hranilne vloge (nad tisoč kron), katerih vlagatelji se obvežejo, da dvignejo zneske iz te vloge šele po polletni odpovedni dobi, obrestuje po čistih

4 1/2 %.

Za varnost hranilnih vlog jamči blagovna zaloga, ki znaša po polletni bilanci okrog 10 milijonov kron, društvena posestva, ki reprezentirajo vrednost nad 2 milijona kron, kakor tudi skladi, rezervni, deležni in dr.

Vloge sprejemajo in izplačujejo

vse podružnice Konsumnega društva za Ljubljano in okolico, ki so:

1. V Spodnji Siški v Ljubljani.	12. Radovljica.	24. St. Lovrenca na Pohorju.
2. Na Glincah pri Ljubljani.	13. Kranjska Gora.	25. Kamnik.
3. V Ljubljani, Bohoričeva ul.	14. Mojstrana.	26. Pragersko.
4. V Ljubljani, Sodna ulica.	15. Celje.	27. Križ pri Trzinu.
5. V Ljubljani, Krakovski nasip	16. Sočani.	28. Sv. Ana pri Trzinu.
6. Rožna dolina (obč. Vič).	17. Guštanj, Koroško.	29. Gorje pri Bledu.
7. V Trzinu na Gorenjskem.	18. Prevalje.	30. Store pri Celju.
8. Na Savi (obč. Jesenice) na	19. Mežica.	31. Fala nad Mariborom.
Gorenjskem.	20. Črna J.	32. Ruše nad Mariborom.
9. Na Jesenicah (pri Ferjantu).	21. Črna II.	33. Pliberk, Koroško.
10. Koroška Bela-Javornik.	22. Maribor.	34. Rogaška Slatina.
11. Borovnica.	23. Litija.	35. Radeče-Zidanmost.

Se podrobnejša pojasnila podajajo zaupniki v navedenih podružnicah ali pa osrednja pisarna Konsumnega društva za Ljubljano in okolico, ki je v Ljubljani, Sp. Siška, Kolodvorska cesta 208.

Pisma naj se pošilja pod naslovom: **Ljubljana, poštne predal 13.**

Društvo ima na razpolago **poštne položnice** s katerimi zamorejo vložniki **denarne pošiljke** pošiljati tudi naravnost v osrednjo blagajno.

Sodrug!**Zadružnik!****Vlagajte svoje prihranke v lastno hranilnico!**

Pozor! Tovarne, žage, umetni mlini, delavnice. Pozor!

Danes je ravno kar dospela večja partija

„Fesslerjevih“ gonilnih jermenov

v širini 5—16 cm in v vsaki poljubni dolžini. Fesslerjevi gonilni jermeni so ravno tako dobri kakor usnjati.

Za celi dve tretinji so cenejši od usnjatih.

Skraina natezalna prožnost. — Mojstersko dovršeno delo preciznosti. — Izvrstna adhaesija. — Ti jermeni tečejo brez vsakega šuma in sunka ter ravno. — Siguren prenos sile. — Prilagodijo se vsakemu žlebu. — Fesslerjevi jermeni se danes uporabljajo v tristo veleobratih. — Razpošilja jih točno in takoj iz Maribora:

„DRAVA“, lesna trgovina ind. d. d. v Mariboru, Aleksandrova cesta št. 5.

Strugarska udova premožna išče za otvoritev

strugarstva poslovanje

ki more delavnice samostojno voditi. Možitev ne izključena. Več se poizve pri hišnici Dunajska cesta 25, Ljubljana od petka do nedelje zvečer.

BALKAN trgovska, špedicijska in komis. deln. družba
Podružnica v Ljubljani. Akc. glavn. K 1.500.000.

Spedicijska vsakega blaga. — Vskladiščenje. — Zacinjanje. — Reekspedicijska. — Prevažanje pohištva. Lastnica L. ljubljanskega skladišča

KRISPER & TOMAŽIČ

Direktna zveza s prognojnimi železnicami. Telefon št. 366.

SLADKOR

v kockah razpošilja dokler traja zaloga in sicer: pri odjemu najmanj 50 kg po K 64— za kg, 500 kg po K 62— za kg. Dalje dobavlja po naročilu franko vsaka postaja v Sloveniji samo vagonске pošiljke:

Banatsko pšenico po K 700— za 100 kg.**Zdravo koruzo** po K 480— za 100 kg.

Za solidnost blaga se jamči ter se priporoča trdka

PATERNOST & REMIC, Ljubljana

Rimska cesta št. 2.

Brzjavlj.: **PAREM LJUBLJANA**: Brzjavlj.

Stavb. podjetje ING. JOS. DEDEK Kranj, Slovenija

izvršuje:

Betonske in železobetonske stavbe Moderne industrijske naprave
Zgradbe za izrabo vodnih moči Kanalizacije
Elektrarne Vodojeme
Mostne zgradbe Visoke stavbe vseh vrst
Jezove Poljedelska poslopja
Obrežna zavarovanja Cestne stavbe

ter ima na razpolago veliko množino okroglega železa za železobetonske zgradbe.

OTVORITEV trgovine z železnino

Pinter & Lenard

v Mariboru, Aleksandrova cesta 32-34,
bode 1. julija 1920.

Za obilen obisk se priporoča Pinter & Lenard.

Zaloga novih raznovrstnih dvokoles z najboljšo pnevmatiko, posebej pisane, zračna črva in vsakovrstni deli za dvokolesa in razne stroje. — Vzamejo se tudi stara dvokolesa in stroji v račun. 623

F. B., trgovina z raznimi stroji,
LJUBLJANA, Stari trg 28.

Priporočamo:

JOSIP JUG

stavbeni - pohištveni
pleskar in ličar

LJUBLJANA
Rimska cesta 16.

Bencin 725/748

v železnih sodih po 400 kg
po ceni 39 kron kg

loko Ljubljana prispe v približno

14 dneh.

Naročila prevzame:

„PROMET“ tehn. industr. podjetje,

LJUBLJANA, Gradišče št. 9.

636

Angleško sukno

elegantni vzorci za gospode; kakor za modne,
športne, žaketne in smoking obleke.

Odpušeni vojaki, invalidi, vrtniši se vjetniki
(Slovenci), delavci in železničarji znaten popust.

Prva kranjska razpošiljalna

Schwab & Bizjak

Dvorni trg 3 LJUBLJANA Dvorni trg 3

Lastni modni atelje!

Ljudska tiskarna Maribor

d. d. v Ljubljani

naznanja, da je kar najmoderneje opremljena in da izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela.

Izvršuje:

knjige, brošure, računske zaključke,
cenike, lepake, letake, vabila, trgovske račune, razpredelnice, pisma in zavite, osmrtnice, posetnice itd. v eni ali več barvah od najfinije do najpreprostejše vrste.

Vse lično in po zmernih cenah.

Konsumna društva, zavodi, organizacije, razna društva, trgovci in obrtniki! Priporočamo vam, da se trdno oklenete te najbolj zmogljive tiskarne v Mariboru.

92

Inserirajte v „NAPREJU“

Najnižji tarifi!

Največji popusti!

Mariborska eskomptna banka, Maribor,

Tegetthoffova ulica 11

Podružnici: **MURSKA SOBOTA** in **VELIKOVEC**

prevzema denarne vloge in izvršuje vsakovrstne bančne posle

- - pod najugodnejšimi pogoji. - -